

ОСОБЛИВОСТІ ЕМБРІОТОПОГРАФІЇ ГОНАДОМЕЗОНЕФРИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Ю.Т.Ахтемійчук, В.Ф.Марчук

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

На індіферентній стадії розвитку гонади розміщені переважно вертикально, що, на наш погляд, зумовлено тісним морфологічним зв'язком з первинними нирками на ранніх стадіях внутрішньоутробного розвитку. З подальшим розвитком відбувається процес відмежування гонад від первинних нирок, внаслідок чого змінюються їх топографо-анатомічні взаємовідношення. Нами виявлено вертикальне, косе та горизонтальне розташування гонад. Однак повного відокремлення їх зачатків від первинних нирок не відбувається. Це підтверджено нашими дослідженнями стосовно формування бриж яєчника. В їх утворенні беруть участь система мезонефричних каналців та прилеглі мезенхімні клітини. З цього моменту починається диференціювання мезенхімних клітин у ділянці розміщення мезооварія – початок формування мозкової речовини яєчника. На початку передплодового періоду (14,0-15,0 мм ТКД) формується статевомезонефричний органокомплекс презумптивного заочеревинного простору. На цій стадії розвитку виявляються тяжі у центральній частині статевих залоз, що слід розглядати як стадію формування вторинних статевих тяжів. У передплідів 17,0-18,0 мм ТКД виникають певні морфологічні ознаки диференціювання гонад у вигляді конденсації клітин мезенхіми, які утворюють на загальному фоні їх строми округлі клітинні групи, розмежовані перегородками пухко розміщених клітин мезенхіми, ядра яких значно менших розмірів. Подальший розвиток гонад (передплід 60,0-65,0 мм ТКД) характеризується появою кіркових третинних статевих тяжів, які є похідними вторинних тяжів. Отже, у поетапному становленні кіркових статевих тяжів виявлена певна закономірність формування внутрішньої структури статевих залоз. У передплодовому періоді сечостатевий комплекс межує із задньонижньою поверхнею печінки, шлунком, дорсальною брижею, селезінкою, підшлунковою залозою та дванадцятипалою кишкою. На відповідних поверхнях цих органів спостерігаються втиснення різної форми та величини. За допомогою пластичного та графічного реконструювання встановлено, що правий сечостатевий комплекс розташовується вентральніше лівого, який має косий напрямок. Топічна асиметрія сечостатевих комплексів певною мірою пояснюється різною довжиною діафрагмальних зв'язок мезонефросів та їх бриж.